

บทที่ 1



บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาคือ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในสังคมมนุษย์ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง และใช้ในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อแสวงหาความรู้ที่มีประโยชน์ต่อส่วนตัวและส่วนรวม และเป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ให้แก่สมาชิกในสังคมที่ใช้ภาษานั้น

เป็นที่ทราบกันดีว่าแต่ละภาคในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ จะมีภาษาถิ่นประจำภาคของตน ทั้งนี้เพราะภาษาท้องถิ่นนั้น เป็นเสมือนเครื่องมือในการดำรงวัฒนธรรมท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่นก็เป็นเสมือนเครื่องมือในการดำรงความเป็นตัวของตัวเองในเผ่าพันธุ์ไปสู่ความภาคภูมิใจในเผ่าพันธุ์ของตน (Mills and Mills, 1993)

แม้เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ที่พูดภาษาถิ่นแต่ละท้องถิ่น เปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ อาจถือได้ว่าคนเหล่านี้เป็นชนกลุ่มน้อย แต่กระนั้นจำนวนของคนที่พูดภาษาแต่ละภาษาก็มีจำนวนมาก จนไม่อาจมองข้ามความสำคัญไปได้ ตัวอย่างเช่น ในเขตอีสานใต้มีผู้คนจำนวนมากกว่าล้านคนใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาท้องถิ่น ในเขตชนบทโดยทั่วไปในเขตนี้คนที่มียุ่เกิน 40 ปีขึ้นไป ซึ่งใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน และเด็กก่อนวัยเรียนจะมีความรู้เฉพาะภาษาท้องถิ่นของตนเป็นส่วนใหญ่ และใช้ภาษาท้องถิ่นของตนในชีวิตประจำวัน (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และ โสภณา ศรีจำปา, 2533)

เด็กก่อนวัยเรียนเหล่านี้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้สองภาษาเป็นอย่างน้อย กล่าวคือ เรียนรู้ภาษาถิ่นเขมรเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตที่บ้านและในชุมชน และเรียนรู้ภาษาไทยกลางเพื่อใช้ในการเรียนรู้และเข้าสังคมในโรงเรียน และชุมชนเมือง เช่น ในตัวจังหวัด

การที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนภาษาไทยกลางไม่ใช่ เพราะภาษาไทยกลางดีกว่าภาษาอื่น แต่ทุกคนต้องเรียน เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารให้เข้าใจตรงกับทุก ๆ สิ่งทุกภาคตลอดทั่วทั้งประเทศไทย เมื่อเด็กเรียนภาษาไทยกลางแล้วก็จะใช้ภาษาไทยกลางเพิ่มขึ้นได้อีกภาษาหนึ่งสามารถใช้สื่อสารกับคนในท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ทั่วทั้งประเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534) แต่ในการเรียนภาษาไทยกลาง ซึ่งเปรียบเสมือนภาษาที่สองของเด็กซึ่งพูดภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาแม่ได้ประสบผลสำเร็จนั้น ภาษาแม่หรือภาษาท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาแรกมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สองเช่นกัน เพราะประสบการณ์ทางภาษาและสติปัญญาอย่างกว้างขวางตามธรรมชาติในภาษาแม่ของเด็กนี้เองจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ทั้งในการสื่อสารและการใช้สติปัญญา ความคิด ภายในโรงเรียนอนุบาลในชนบท (Mills and Mills, 1993) และทั้งนี้เมื่อใครต้องเผชิญกับภาษาที่ไม่คุ้นเคย ก็ไม่มีใครไม่พยายามจะใช้ประโยชน์จากภาษาที่คุ้นเคยอยู่แล้ว (Hukuta, 1986)

เมื่อใดก็ตามที่เด็กถูกปิดกั้น ไม่ยอมให้คิดและแสดงออกเป็นภาษาถิ่นที่ตนถนัด การเจริญงอกงามทางสติปัญญา ก็จะชะงักงัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กเล็ก ๆ เช่น เด็กอนุบาล เพราะเป็นการตัดเครื่องมือสำคัญที่เด็กมีในการพัฒนาทางความคิด สติปัญญา การให้เหตุผล ลำดับเหตุการณ์ ฯลฯ และในทางตรงกันข้ามพื้นฐานที่มั่นคงในภาษาท้องถิ่นของเด็กจะช่วยส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ภาษาไทยกลางได้อย่างรวดเร็วและราบรื่น (Boosbung Tantiwong, 1995)

ครูจึงเป็นเสมือนจุดเริ่มต้นของการที่จะเกิดการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของเด็กจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ภาษานั้นต้องใช้เวลา และเมื่อภาษานั้นเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนการสอนในโรงเรียน เรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดและต้องการทุ่มเทอย่างมากจากครู (Mills and Mills, 1993)

ในปัจจุบันสัมฤทธิ์ผลการศึกษาภาคบังคับของประชากรที่ใช้ภาษาถิ่นเขมรเป็นพื้นบ้าน โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำที่สุดเขตหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากเกิดจากการที่นักเรียนส่วนใหญ่ในเขตนี้พูดภาษาถิ่นเขมรหรือภาษาที่หนึ่ง จึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจภาษาไทยกลาง ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนได้อย่างถ่องแท้ (สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และ โสภนา ศรีจำปา, 2533)

จากเหตุดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาภาษาของเด็กที่พูดภาษาถิ่นได้สามารถเรียนรู้และใช้ภาษาไทยกลางได้ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในระดับประถมศึกษาต่อไป ดังนั้นนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539) ดังนี้คือ

เร่งขยายการจัดการศึกษาและอบรม เลี้ยงดูเด็กในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กวัยก่อนประถมศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กที่ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน เด็กที่อยู่ในชนบทห่างไกล โดยมีมาตรการส่งเสริมให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงทั้งของรัฐ หน่วยงานส่วนท้องถิ่น และเอกชน รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มอายุก่อนการศึกษาภาคบังคับ 1 ปี เพื่อให้เด็กอายุ 6 ปี ทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา

อย่างไรก็ตาม ทุกวันนี้แม้จะมีนโยบายการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษา แต่ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เด็กพูดภาษาถิ่นเขมรซึ่งผ่านการเตรียมความพร้อมทางภาษาในชั้นเด็กเล็กมาแล้วก็ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับประถมศึกษาต่ำ

ปัจจัยหลักที่จะช่วยให้เด็กพัฒนาได้ คือ ครู และวิธีการของครู ซึ่งจากรายงานของกรมวิชาการ (2530) กล่าวว่า ในปัจจุบันมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่า นักเรียนร้อยละ 80 สามารถจะเรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ถ้าครูผู้สอนได้มีการตั้งใจผู้เรียนได้ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธี ดังที่ ฟาธแมน (Fathman, 1986 อ้างถึงในแรมสมร อยู่สถาพร, 2532) ได้กล่าวสนับสนุนเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาที่สองว่า ชั้นเรียนกลุ่มเล็ก ๆ เทคนิค และวิธีการสอนของครูจะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาที่สองประสบผลสำเร็จ รวมทั้งถ้าครูผู้สอนสามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ก็อาจจะใช้ภาษาท้องถิ่นช่วยเป็นสื่อการสอนบ้าง เมื่อเด็กไม่เข้าใจความหมายแต่การที่ครูพูดภาษาถิ่นไม่ได้เลยก็อาจจะแก้ปัญหาได้ยาก (ส่าอาจ ทิรณบุรณะพันธ์ และคณะ, 2520) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ มิลล์ และมิลล์ (Mills and Mills, 1993) ที่กล่าวว่า ถ้าต้องการให้เด็กมีแรงจูงใจที่จะพัฒนาก้าวหน้าต่อไป จะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งแก่ภาษาแม่ของเด็ก จึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะต้องที่จะต้องมีครูที่พูดทั้งภาษาแม่และภาษาที่สองได้อยู่ในโรงเรียน

ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจว่า ในจังหวัดศรีสะเกษซึ่งครูส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่มีความสามารถในการพูดทั้งสองภาษา ซึ่งน่าจะช่วยลดปัญหาในการสอนภาษาไทยกลางให้แก่เด็กลงได้มากนั้น มีวิธีสอนอย่างไร และมีปัญหาอะไรที่ทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดผลเท่าที่ควร ทั้งที่ครูเป็นคนในพื้นที่ที่น่าจะรู้จักเด็กเป็นอย่างดีนอกเหนือจากการไม่มีอุปสรรคทางภาษาในการสื่อสารกับครู ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวนี้ผู้วิจัย เชื่อว่าจะนำไปสู่การให้ความรู้ และพัฒนาครูให้สามารถสอนภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาวิธีการส่งเสริมของครู ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่มีต่อคุณภาพของการเรียนรู้ที่
ผู้วิจัยได้เลือกใช้การศึกษาเฉพาะกรณี เพื่อให้ได้รายละเอียดของข้อมูลที่ลึกซึ้ง เพียงพอตลอดจน
ศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อวิธีการส่งเสริมภาษาไทยกลางของครูให้แก เด็ก ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูล
ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การปรับปรุงการสอนภาษาไทยกลางให้แก เด็กพูดภาษาถิ่น เขมรที่ เริ่ม
เรียนในโรงเรียนต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. ครูมีวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางให้แก่นัก เรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมร
อย่างไรบ้าง
2. ครูมีปัญหาในการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางให้แก่นัก เรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมร
อย่างไรบ้าง
3. นักเรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมรมีปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยกลางอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางของครูให้แก เด็กพูดภาษาถิ่น เขมร
ที่เริ่มเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางของครูให้แก เด็กพูดภาษา
ถิ่น เขมรที่เริ่มเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยกลางของ เด็กที่พูดภาษาถิ่น เขมรที่เริ่ม เรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ



ขอบเขตของการวิจัย

1. กรณีศึกษาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 4 โรงเรียนละ 1 คน รวม จำนวน 4 คน ซึ่งได้โดยการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด และฝึกเรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมร เป็นภาษาแม่ในชั้นเรียนที่ครูซึ่งเป็นกรณีศึกษาประจำชั้นอยู่
2. ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลสัปดาห์ละ 4 วัน โดยเก็บบันทึกข้อมูลโรงเรียนละ 1 วัน ทั้งในและนอกเวลาเรียนสลับกันไป รวมทั้งสิ้นสัปดาห์ละ 4 โรงเรียน เป็นเวลา 10 สัปดาห์
3. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางและปัญหาที่พบในการสอนภาษาไทยกลางให้แก่เด็กพูดภาษาถิ่น เขมร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและมีกรอบความคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่สองของเด็ก เป็นพื้นฐาน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลาง หมายถึง การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ฝึกเรียนสามารถใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อความหมายที่ตนต้องการ

ปัญหาในการส่งเสริมภาษาไทยกลาง หมายถึง สภาพที่ครูผู้สอนไม่สามารถส่งเสริมให้ฝึกเรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมรสามารถใช้ภาษาไทยกลางได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ครูผู้สอนชั้นอนุบาล หมายถึง ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2537 และสามารถพูดภาษาถิ่น เขมรเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ฝึกเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 หมายถึง ฝึกเรียนที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้คือ 1) เข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ในปีการศึกษา 2537 2) อยู่ในชั้นเรียนที่มีฝึกเรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมรจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของฝึกเรียนทั้งหมด และ 3) อาศัยอยู่ในชุมชนที่เป็นชาวไทย-เขมร และพูดภาษาถิ่น เขมร เป็นภาษาแม่

การศึกษาเฉพาะกรณี หมายถึง การศึกษาโดยเจาะจงศึกษาครูที่เป็นกรณีศึกษา ซึ่งมีจำนวน 4 คน เป็นรายบุคคล ด้วยการสังเกตและบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด เกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดและการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีชั้นเรียนที่เด็กพูดภาษาถิ่น เขมรที่เข้าเรียนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษและครูผู้สอนประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 4 คน ของเด็กที่พูดภาษาถิ่นเขมร จะนับผลการศึกษาวิจัยที่ได้จึงเป็นผลสรุปเฉพาะกรณีที่เลือกศึกษานี้เท่านั้น ไม่รวมถึงกรณีที่แตกต่างไปจากกรณีศึกษา

2. การเขียนรายงาน และการเสนอข้อมูลในรายงานนี้ใช้วิธีการพรรณาวาเคราะห์เป็นหลัก โดยเปลี่ยนชื่อเฉพาะทุกชื่อ เช่น ชื่อหมู่บ้าน ชื่อโรงเรียน ชื่อบุคคล ที่ปรากฏในรายงานให้ เป็นชื่อสมมุติทั้งหมด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

2.1 การเลือกกรณีศึกษา

ครูที่เป็นกรณีศึกษาเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งเป็นครูที่มีความสามารถในการสอนและเอาใจใส่กับนักเรียน เสนอแนะโดยศึกษานิเทศก์และเพื่อนครู คือ ครูโรงเรียนบ้านขม (นามสมมติ) จำนวน 1 คน นักเรียนจำนวน 22 คน และครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทั่ว ๆ ไป จำนวน 3 คน คือ ครูโรงเรียนบ้านสำราญ (นามสมมติ) จำนวน 1 คน นักเรียนจำนวน 54 คน ครูโรงเรียนบ้านยาง (นามสมมติ) จำนวน 1 คน นักเรียนจำนวน 29 คน และครูโรงเรียนบ้านเพชร (นามสมมติ) จำนวน 1 คน นักเรียนจำนวน 18 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมครูที่เป็นกรณีศึกษาทั้งสิ้น 4 คน นักเรียนทั้งสิ้น 123 คน

การเลือกจังหวัด โรงเรียนและครูเพื่อเป็นกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์เพื่อคัดเลือก ดังนี้

2.1.1 การเลือกจังหวัด ได้กรณีศึกษาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งนี้เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งพูดภาษาถิ่นเขมรและมีปัญหาทางภาษาจำนวนมากเกินกว่า 100 โรงเรียนขึ้นไป และมีสมฤทธิ์ผลการเรียนภาคบังคับ ในปีการศึกษา 2535 อยู่ในกลุ่ม 10 จังหวัด ที่ต่ำที่สุดของประเทศ

2.1.2 การเลือกโรงเรียน ได้กรณีศึกษาเป็นโรงเรียน จำนวน 4 โรงเรียน โดยโรงเรียน 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีครูซึ่งศึกษาในเทศก์และเพื่อนครูแสดงความคิดเห็นว่ามีความสามารถในการสอนสูง ตั้งอยู่ในอำเภอปรังคัง ส่วนอีก 3 โรงเรียน ตั้งอยู่ในอำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

2.1.3 การเลือกครู ได้กรณีศึกษาเป็นครู จำนวน 4 คน โดยครูจำนวน 1 คน ได้รับจากความคิดเห็นจากศึกษาในเทศก์และเพื่อนครูว่ามีความสามารถในการสอนสูง ส่วนครูอีกจำนวน 3 คน เป็นครูทั่วไปและครูทั้ง 4 คน มีความสามารถในการพูดภาษาถิ่นเขมรและภาษาไทยกลางได้

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวผู้วิจัย แบบบันทึกข้อมูล และแบบสัมภาษณ์

2.3 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีดังนี้

2.3.1 สร้างกรอบแนวคิด เพื่อช่วยเป็นแนวทางหรือวิถีทางในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

2.3.2 สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางและปัญหาที่ประสบ และสภาพทั่วไปของชุมชน

2.3.3 สร้างแนวในการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู เกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางและปัญหาที่ประสบ และสภาพทั่วไปของชุมชน

2.3.4 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูและสภาพทั่วไปของชุมชน

2.3.5 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนและแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try out) ครั้งที่ 1 แล้วแก้ไขปรับปรุง

2.3.6 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนและแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ 4 ท่าน

2.3.7 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนและแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข เรียบร้อยนำไปทดลองใช้ (try out) ครั้งที่ 2 แล้วแก้ไข ปรับปรุงอีกครั้ง

2.4 การรวบรวมข้อมูล

2.4.1 ผู้วิจัยได้กำหนดปฏิบัติงานภาคสนามในภาคต้น ปีการศึกษา 2537 ก่อนโรงเรียนเปิด โดยผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลพื้นฐานในโรงเรียนและสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์วิธีการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางให้แก่เด็กและปัญหาที่ครูและเด็กประสบ โดยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และศึกษาจากเอกสาร นอกจากนั้นในช่วงระยะตลอดเดือนพฤษภาคม 2537 ถึง กรกฎาคม 2537 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลพื้นฐานเพิ่มเติม เมื่อจำเป็นด้วย

2.4.2 ในสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนพฤษภาคม 2537 ผู้วิจัยเข้าพื้นที่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปแบบคนใน โดยเริ่มจากการทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและบุคคลที่พบ

2.4.3 ตั้งแต่ในสัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยเป็นหลัก โดยสังเกตวิธีการส่งเสริมและปัญหาที่ครูและเด็กประสบในการส่งเสริมการพูดภาษาไทยเป็นหลัก โดยสังเกตวิธีการส่งเสริมและปัญหาที่ครูและเด็กประสบในการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลางในห้องเรียนของครูทั้ง 4 คน โดยเก็บบันทึกข้อมูลเวียนไปวันละ 1 คน 1 โรงเรียน เช่นนี้ทุกสัปดาห์จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2537 รวม 10 สัปดาห์

ในระหว่างการเก็บข้อมูลโดยการสังเกต ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ครูตามที่ได้เตรียมแนวคำถามไว้ล่วงหน้า ตลอดจนสัมภาษณ์เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยการสนทนาหรือซักถามอย่างไม่เป็นทางการตามโอกาส

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในปลายสัปดาห์ที่ 2, 4, 6, 8 และ 10 ของระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและตั้งสมมติฐานชั่วคราวกับอาจารย์

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสังเกตพฤติกรรมระหว่างครูกับ
นักเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีการเชิงคุณภาพ ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) กำจัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยดัชนี เป็นกรอบความคิด
- 2) จำแนกและจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามแนวของดัชนี แล้วเปรียบเทียบข้อมูลใน
หมวดเดียวกัน และวิเคราะห์ส่วนประกอบของข้อมูล เพื่อค้นหาแบบแผนและความสัมพันธ์ระหว่าง
ข้อมูลแล้วสร้างข้อสรุปย่อย และบทสรุปชั่วคราว
- 3) ศึกษาข้อมูล และใช้ตรรกะ (Logic) เชื่อมโยงข้อมูล เพื่ออธิบายสาเหตุ
ของปรากฏการณ์ที่พบ
- 4) ตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการที่จะตรวจสอบข้อมูล ดังนี้
 - ก. นำเสนอข้อมูล เบื้องต้นอย่างละเอียดด้วยวิธีการพรรณนา
 - ข. อาจารย์ที่ปรึกษาไปเยี่ยมพื้นที่ที่ผู้วิจัย เก็บข้อมูล
 - ค. ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

2.6 ทาบทสรุปและพิสูจน์บทสรุป

3. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอผลการวิเคราะห์ปัญหาข้อมูลและอภิปราย โดยใช้
วิธีการพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ช่วยให้ได้ข้อความรู้ เกี่ยวกับวิธีการที่ครูใช้ในการส่งเสริมการพูดภาษาไทยกลาง
ให้แก่เด็กก่อนวัยเรียนที่พูดภาษาถิ่น เขมร
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการ
ศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาที่สองให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น